DEN SVENSKA MEDICINTEKNISKA BRANSCHEN I SIFFROR

NOVEMBER 2024

BRANSCHORGANISATIONEN
FÖR MEDICINTEKNIK

SWEDISH Medtech

Innehåll

VD har ordet	1
Vad är medicinteknik?	3
Den medicintekniska branschen i Europa	4
Medicinteknisk innovation och digital hälsa	5
De medicintekniska företagen i Sverige	7
Anställda i den medicintekniska branschen i Sverige	9
Sektorns omsättning	11
Import till Sverige	12
Export från Sverige	13
Om Swedish Medtech och rapporten	15
Referenser och källor	16

VD har ordet

Den medicintekniska branschen utgör en viktig del av life science-sektorn och är avgörande för att bedriva vård och omsorg. Swedish Medtechs årliga branschrapport visar hur de medicintekniska företagen i Sverige bidrar med både innovationskraft, arbetstillfällen och till att stärka Sveriges ekonomi.

Vi står inför stora globala utmaningar med krig, säkerhetspolitiska spänningar, geopolitiska förändringar och en klimatkris. Självklart påverkar dessa händelser även Sverige, men vi har också egna unika utmaningar. För vård och omsorg handlar det om att säkerställa jämlik tillgång till vård, att minska långa vårdköer och att hantera brister vad gäller resurser och kompetens.

Medicintekniken är grundförutsättning för vård och omsorg. Genom innovativa lösningar för monitorering, uppföljning, diagnostik och behandling kan vården nå fler patienter, både till antal och till geografi. Teknikutvecklingen möjliggör avancerade behandlingar som tidigare inte varit möjliga, och bidrar till att höja kvaliteten inom hälso- och sjukvården. Tekniker som artificiell intelligens och robotik gör det möjligt att ställa diagnoser snabbare och mer exakt och att utveckla mer individanpassade behandlingsmetoder.

Digitaliseringens kraft

Med hjälp av digitaliseringens kraft kan vi erbjuda vård och omsorg närmare patienten och brukaren. Detta innebär att vården och omsorgen kan ske på rätt plats vid rätt tidpunkt, vilket i sin tur frigör resurser. Genom att digitalisera och automatisera vissa delar av vården kan personalen fokusera mer på kompetensutveckling, att förbättra arbetsmiljön och skapa mer effektiva och patientsäkra arbetsflöden.

Fortsatt stark export

Swedish Medtechs årliga branschrapport följer medicinteknikindustrin i Sverige, dess utveckling och trender, och visar hur industrin bidrar till ekonomisk tillväxt och svensk konkurrenskraft. Vi vill att rapporten ger en insikt i företagens utveckling i Sverige och deras betydelse för svensk ekonomi. Branschens positiva utveckling avspeglas i både ökad export, fler företag och fler anställda. Sedan 2019 har antalet anställda i branschen ökat med över 18 procent, och nettoomsättningen har stigit med en genomsnittlig årlig tillväxttakt om 10 %.

Sverige - ett innovationsland

Vi ser att Sverige fortsatt rankas bland de tio främsta länderna i Europa vad gäller patent och ligger på andra plats för antal patentansökningar per miljon invånare. Precis som många andra länder behöver Sverige stärka sin ställning inom flera strategiskt viktiga teknikområden genom att satsa på forskning inom banbrytande tekniker. Dess tillämpning inom klinisk forskning och sjukvård öppnar dörrar för avancerad forskning och bidrar till ett mer hållbart, kompetent och motståndskraftigt hälso- och sjukvårdssystem. Det är viktigt att Sverige fortsätter att ligga högt vad gäller antal patent då detta är grunden för en stark medicinteknisk industri i landet.

När våra beslutsfattare idag förbereder Sverige för en ny framtid, som är mer osäker än vad vi skulle önska, vill vi att de har med sig siffrorna och vad de visar. Att vi är en viktig bransch för Sverige. Och om man arbetar tillsammans med den medicintekniska industrin- för att möta utmaningar vi står inför vad gäller hälso- och sjukvård - kan vi skapa enorm nytta för patienten, vården och omsorgen, samtidigt som vi bidrar till Sveriges ekonomiska utveckling.

Anna Lefevre Skjöldebrand

Vd, Swedish Medtech

> Årets statistik visar en fortsatt positiv utveckling för den medicintekniska branschen både vad gäller export, antal företag och anställda.

Vad är medicinteknik?

Dagligen kommer vårdpersonal, patienter och anhöriga i kontakt med medicinteknik. Sektorn är bred och mångsidig och täcker allt från tung utrustning som röntgenapparater och hjärt-lungmaskiner, till mindre produkter som pacemakers, blodsockermätare, kanyler, förband och inkontinensprodukter. Dessutom ingår digitala lösningar som journalsystem och hälsoappar, samt hjälpmedel i det medicintekniska fältet.

Medicinteknik är innovativ teknik som används för att rädda liv och förbättra livskvaliteten för patienter världen över och sträcker sig från förebyggande vård till diagnos, behandling, omsorg, uppföljning och rehabilitering.

Alla dessa teknologier med medicinskt syfte regleras av europeiska sektorsspecifika förordningar, antingen MDR (Medical Device Regulation) eller IVDR (för in vitro-diagnostik). Tillsynsmyndighet i Sverige är Läkemedelsverket.

- **Medicinteknik** är produkter, tjänster och lösningar som förebygger, diagnostiserar, övervakar, behandlar eller vårdar människor.
- **In vitro diagnostik** är icke-invasiva tester som använder biologiska prover (exempelvis blod, urin eller vävnad) för att fastställa en persons hälsotillstånd.
- **Digital hälsa** inkluderar verktyg och tjänster som använder informations- och kommunikationsteknologi (IKT) för att förbättra förebyggande, diagnostik, behandling, övervakning eller hantering av en persons hälsa eller livsstil.

Den medicintekniska branschen i Europa

Den medicintekniska branschen spelar en avgörande roll för vård, hälsa och omsorg samtidigt som den är en viktig drivkraft för svensk ekonomi. Sektorn erbjuder arbetstillfällen inom forskning och utveckling, tillverkning, marknadsföring och försäljning.

I Europa omfattar den medicintekniska sektorn över 2 miljoner produkter, med allt ifrån sprutor och förband till teknologier som pacemakers och strålkniven. Denna bredd gör att medicinteknikföretag kan hjälpa patienter med ett brett spektrum av vårdinsatser och bidrar därmed till att rädda liv och förbättra livskvaliteten för många människor.

Även ekonomiskt sett är den medicintekniska sektorn viktig, med cirka 880 000 anställda runt om i Europa (1). Som jämförelse sysselsätter den europeiska läkemedelsindustrin cirka 900 000 personer.

Jobben som skapas av medicinteknikindustrin står för cirka 0,36 % av den totala sysselsättningen i Europa.

Medicinteknikbranschen har en uppskattad europeisk marknadsstorlek på 160 miljarder euro för 2022 (1). Små och medelstora företag (SME) utgör omkring 90 procent av sektorn. Branschen är också mycket innovativ, med ett stort antal patentansökningar varje år, vilket befäster Europas globala position inom medicinteknik. Cirka 40 procent av alla patentansökningar inom vårt område gjordes från EU-länder, 38 % från USA och de återstående 22 % kom från andra länder.

Antal anställda i Europa 2023

Bild 1. Tyskland har det högsta antalet anställda inom sektorn (257 000) medan antalet medicinteknikanställda per capita är högst i Irland och Schweiz. I antal sysselsätter Sverige lika många som Spanien och Polen (drygt 30 000) och sett till anställda i förhållande till antal invånare lika många som i Tyskland.

Medicinteknisk innovation och digital hälsa

Sverige har en stolt tradition inom det medicintekniska området med många viktiga innovationer som både förbättrat och räddat livet på människor över hela världen. Pacemakern, ultraljudet, kuvösen, rullatorn och strålkniven för att nämna några. Medicinteknik kan man säga är ingenjörens lösning på ett medicinskt problem och nya teknologier som exempelvis 3D-printning, artificiell intelligens och avancerad materialteknik hittar sin tillämpning och driver på utvecklingen i hälso- och sjukvården.

Stora företag inom medicinteknik investerar cirka 8 procent av sina totala intäkter i forskning och utveckling (FoU) (2) och sektorn är fortsatt en av de med flest patent i Europa 2023 med närmare 16 000 patentansökningar.

Antalet medicintekniska patent visar på Sveriges starka tradition inom områden som medicinska implantat, diagnostik, bildgivning och digital hälsoteknik. Svensk medicinteknik har ofta legat i framkant tack vare högkvalitativ forskning, samarbete mellan akademi och industri och ett omfattande stöd från både offentliga och privata aktörer. Svenska universitet och forskningscentra har varit viktiga för att driva innovation.

Stora etablerade svenska företag inom områden som strålterapi, kirurgiska lösningar och sårvård har utvecklat banbrytande lösningar och patent som är kända globalt. De senaste åren har också en betydande del av svenska medicintekniska patent fokuserat på digitala hälsolösningar, inklusive AI-baserad diagnostik, telemedicin och mobila hälsotjänster.

Bild 2. Svenska patent inom Life Science har ökat med 55 procent de senaste 10 åren. Här saknas dock den mängd patent i kategorierna Computer technology och Digital communications som ligger bakom mycket av utvecklingen av digitala hälsolösningar.

Parallellt med den medicinteknik som ingår i kategorin Medical devices utvecklas området digital hälsa, där digitala och medicinska innovationer kombineras för att förbättra diagnostik, behandlingar och den övergripande vårdkvaliteten. Området omfattar teknologier som AI, telemedicin, precisionsmedicin och digitala hälsoplattformar. När traditionellt produktfokuserade medicinteknikföretag går mot utveckling av integrerade produkt- och tjänstelösningar förändras marknaden. Något vi dessvärre har svårt att se återspeglat i statistiken då varukoderna inte följt med i strukturomvandlingen från industri- till ett tjänstesamhälle.

För att i statistiken fånga den starka utvecklingen inom digital hälsa behöver därför patentkategorin Medical devices kompletteras genom att titta på patent inom kategorierna Digital communication och Computer technology (3). Enligt statistik från det europeiska patentverket (EPO) ökar antalet patentansökningar från både teknik- och medicintekniska företag som utvecklar digitala hälsolösningar. I diagram 2 illustreras detta genom att jämföra Sverige med länder som traditionellt sett är starka inom FoU inom medicinteknik. Sverige och Finland har med sin tradition inom telekommunikation ett försprång och antal patentansökningar per miljon invånare inom det kombinerade området digital hälsa ligger i topp i Europa.

Bild 3. Antal patentansökningar per invånare. Patentkategorierna Medical devices, Computer technology och Digital communication speglar området digital hälsa och illustrerar hur andelen ansökningar inom digital kommunikation är stark i Sverige – något som bäddar för utvecklingen inom digital hälsa.

> Sverige är ett av de ledande länderna i Europa för patentansökningar inom medicinteknik, datavetenskap och digitala teknologier; tre teknikområden som speglar utvecklingen inom digitala hälsolösningar.
>
> Malin Hollmark, Swedish Medtech
> ansvarig för forskning och innovation

De medicintekniska företagen i Sverige

År 2023 fanns det drygt 2 100 företag i Sverige med verksamhet inom utveckling, tillverkning, distribution och/eller marknadsföring av en eller flera medicintekniska produkter, inklusive digitala lösningar och in vitro-diagnostik. De flesta medicintekniska företag inom sektorn i Sverige är enmansföretag eller mikroföretag (se definition av företagsstorlek i diagrammet nedan).

Fördelat på företagsstorlek 2023

Bild 4. Fördelning baserat på företagsstorlek 2023. Enmansföretag utgör ungefär hälften av det totala antalet.

Antal företag ökade med 10 procent under perioden 2019-2023, med den största tillväxten bland de medelstora företagen (17 procent), något som även återspeglas i Vinnovas rapport (4). Drygt hälften av företagen i populationen är distributörer. Cirka en tredjedel är tillverkare och en fjärdedel har verksamhet inom forskning och utveckling.

Tydliga storstadskluster

Medicintekniska företag finns över hela landet, men med en stark koncentration i storstadsregionerna. Knappt hälften (1 000) av de medicintekniska företagen finns i Stockholm-Uppsala-regionen. Tydliga kluster finns även i Västra Götaland och Skåne med 356 respektive 381 företag. Den största andelen stora företag finns i Stockholm, medan Skåne har en högre andel mikroföretag. Västra Götaland har relativt sett något fler medelstora och stora företag och färre enmansföretag.

I mellersta Sverige (Dalarna, Gävleborg. Värmland, Västmanland och Örebro län) finns ca 5 procent av företagen och en stor andel av dessa är enmansbolag. Detsamma gäller för länen i Norra och Sydöstra Sverige, men med en relativt sett större andel små företag i Jämtland och Kalmar län. Västernorrland och Östergötland har relativt sett fler medelstora företag.

Störst ökning sedan 2019 av antal företag ser vi i storstadsregionerna. I Västra Götaland ökade antal företag med 13 procent, i Skåne med 12 procent och i Stockholm med 10 procent. Sett till regioner är den procentuella ökningen störst i södra och västra Sverige med 12 procent respektive 11 procent.

Bild 5. Spridning av medicintekniska företag i Sverige med tydliga storstadskluster. Utöver dessa är de län med högst antal företag Uppsala, Östergötland och Halland.

Anställda i den medicintekniska branschen i Sverige

Medicinteknikindustrin är starkt kunskapsintensiv och kräver ett brett spektrum av expertis. Sektorn behöver både medicinskt utbildad personal, såsom läkare, sjuksköterskor och fysioterapeuter, samt tekniskt utbildad personal. Dessutom anställs personal inom bland annat upphandling, försäljning och marknadsföring, logistik, service och utbildning.

Utvecklingen antal anställda i Sverige 2019-2023

Totalt antal anställda i Sverige år 2023 var drygt 31 000, där närmare 40 procent av de anställda arbetade i de medelstora företagen. Antalet anställda inom vår sektor har ökat med drygt 18 procent sedan 2019, där den största ökningen med 22 procent är inom de stora företagen.

Varje anställd i medicinteknikskektorn ger enligt beräkningar dessutom upphov till ca 3 anställda i andra sektorer och totalt anställer sektorn därmed direkt och indirekt 93 000 anställda.

Bild 6. Antal anställda i stora företag ökade från 8 200 år 2019 till cirka 10 100 år 2023. Ökningen av små företag och medelstora företag uppgick till 19 procent respektive 15 procent för samma period.

Anställda fördelade i landet

Bild 7. Störst antal anställda är i Stockholm-Uppsala-regionen 2023. Den största ökningen sedan 2019 av antal anställda är främst i mellersta och sydöstra Sverige med en ökning på 34 respektive 32 procent.

Sektorns omsättning

Många svenska företag upplevde stark omsättningstillväxt efter pandemin fram till slutet av 2023, trots hög inflation och ökade kostnader. Sedan 2019 har nettoomsättningen för medicinteknikföretag i Sverige ökat med en genomsnittlig årlig tillväxttakt (CAGR) om 10% och uppgick 2023 till 167 miljarder SEK. En fortsatt återhämtning av ekonomin efter pandemins avmattning tillsammans med en stark exportmarknad var bidragande orsaker till denna tillväxt.

Bild 8. Nettoomsättningen uppgick år 2023 till 167 miljarder kronor. Den genomsnittliga årliga tillväxttakten var störst för små, medelstora och enmansföretag.

Import till Sverige

Den medicintekniska branschen är global och Sverige är beroende av att importera både produkter och komponenter från övriga världen.

Importen av medicintekniska produkter har ökat sedan 2014 med 118 procent (motsvarande en genomsnittlig årlig tillväxttakt, CAGR, om 9 procent) och uppgick under 2023 till 41 miljarder SEK.

Bild 9. Importen av medicinteknik har ökat under perioden och uppgick 2023 till cirka 40 miljarder kronor.

Import fördelad på marknad 2023

Den största delen av importen, ca 60 procent, till den svenska marknaden kommer från andra EU-länder och uppgick 2023 till ca 25 miljarder kronor, med ett CAGR om 10 procent sedan 2014. Nederländerna var vår största handelspartner och stod för 36 procent av importen, Tyskland 29 procent, Belgien 12 procent, Italien för 7 procent, Frankrike för 5 procent och Finland för 4 procent.

Importen från länder utanför EU uppgick 2023 till cirka 17 miljarder SEK, med ett CAGR om 9 procent sedan 2014. USA stod för den största andelen med 47 procent av importen, 8 procent av varor kom från Kina och 4 procent från UK.

Varav import från
Nederländerna 36 %
Tyskland 29 %
Belgien 12 %
Italien 7 %
Frankrike 5 %
Finland 4 %

Varav import från
USA 47 %
Kina 8 %
UK 4 %

Export från Sverige

Exporten från medicintekniska företag i Sverige ökade med 74 procent under perioden 2019 – 2023 (motsvarande ett CAGR om 6 procent sedan 2014) och uppgick år 2023 till drygt 39 miljarder SEK.

Bild 10. Exporten har sedan 2000 fortsatt ökat, särskilt för in vitro-diagnostik (IVD). Även förbrukningsartiklar såg en ökning, speciellt under pandemin.

Bild 11. De produktgrupperna som exporteras mest är IVD och förbruknings-artiklar. Siffror från 2023.

Export fördelad på marknad 2023

Medicintekniska företag exporterade varor för drygt 14 miljarder 2023 till EU, med ett CAGR om 5 procent sedan 2014. Den största handelspartnern inom EU är Nederländerna som stod 32 procent av exporten, följt av Tyskland som stod för 22 procent och Danmark 20 procent.

Cirka 63 procent av exporten gick till länder utanför EU, varav 24 procent till USA, 9 procent till UK, 5 procent till Japan och 4 procent till Kina.

Om Swedish Medtech och rapporten

Swedish Medtech är branschorganisationen för medicinteknik. Vi samlar ca 200 medlemsföretag som tillsammans arbetar för att Sverige ska vara ett attraktivt land för medicintekniska företag, vilka med värdebaserade innovationer ökar patientsäkerheten och skapar en hållbar vård och omsorg.

Medtechbranschen i siffror är en årligen uppdaterad rapport som följer medicinteknikindustrin i Sverige, dess utveckling och trender, och visar hur industrin bidrar till ekonomisk tillväxt och svensk konkurrenskraft. Rapporten innehåller nyckelindikatorer baserade på analyser av offentligt tillgänglig information och fungerar som underlag för ekonomisk politik och andra beslutsfattare. Den bidrar till en förståelse för industrins utveckling och betydelse.

Den underliggande metodiken har uppdaterats från tidigare rapporter från Swedish Medtech och årets siffror kan därför skilja sig något från förra årets rapport. I största möjliga mån följer vi samma logik och sektorkategorier som Vinnova använder i sin årliga rapportering om den svenska life science-sektorn (4). Våra siffror kommer dock att skilja sig något från deras, baserat på att vi har ett något annorlunda fokus inom den svenska medicintekniksektorn.

Referenser

(1) MedTech Europe - The European Medical Technology in Figures; https://www.medtecheurope.org/datahub/introduction/

(2) Medtech industry trends: Thriving in the next decade | McKinsey; https://www.mckinsey.com/industries/life-sciences/our-insights/medtech-pulse-thriving-in-the-next-decade

(3) EPO - Insight into smart health; https://report-archive.epo.org/about-us/annual-reports-statistics/statistics/2022/insight-smart-health.html

(4) Statistik över svenska life science-företag, deeptech-företag inom life science, fördjupad rapportering; https://www.vinnova.se/globalassets/publikationer/2024/life-science/vinnova_rapport_life_science_2024_slutversion-241008.pdf?cb=20241014124838

Källor

Data för denna rapport har hämtats från Statistiska Centralbyrån (SCB). Vår statistik för medicinteknikbranschen är baserad på ett urval av SNI-koder som bäst fångar vår heterogena sektor.

Data till vår analys av utrikeshandel är hämtade från Eurostat.

Patentdata är hämtat från EPO, det europeiska patentverket.

Swedish Medtech
Box 3601
103 59 Stockholm
Besök: Sveavägen 63

Tel: 08-586 246 00
info@swedishmedtech.se

www.swedishmedtech.se